

Dia Internacional dels Pobles Indígenes

Una marginació centenària i un conjunt de vulnerabilitats exposen als pobles indígenes als efectes particularment greus de la pandèmia.

Les poblacions indígenes representen al voltant del 5% de la població mundial, no obstant, es troben entre les poblacions més desfavorides del planeta. Els pobles indígenes de tot el món segueixen fent front a una situació de marginació, discriminació y exclusió insostenible, fruit de les conseqüències de la colonització. Al llarg de la història moderna, els pobles indígenes han estat despulats del control de la terra i el territori, així com de la seva autonomia política i econòmica. En alguns casos, com ens recorda el recent cas dels internats canadencs, les poblacions indígenes també han estat el subjecte d'intents de genocidi cultural i físic, sent separats dels seus fills, forçats a abandonar llengua i tradicions i a ocupar la perifèria de la societat colonial.

Tot i que alguns esforços puntuals han intentat posar remei a aquesta situació, la situació global de les poblacions indígenes continua sent catastròfica. El Secretari General de les Nacions Unides, en el seu missatge del Dia Internacional dels Pobles Indígenes, exposa la necessitat d'un nou contracte social que restableixi i honri els drets i les llibertats de les poblacions indígenes, António Guterres ens recorda que no hi ha excusa per negar als 476 milions de membres de pobles indígenes del món la lliure determinació i la participació significativa en tots els processos de presa de decisions. Aquest nou contracte social també ha d'incloure el consentiment lliure, previ i informat dels pobles

indígenes en la gestió dels seus recursos, per tal que puguin materialitzar la seva pròpia visió de desenvolupament.

El Secretari General insisteix que el sistema de les Nacions Unides té un paper fonamental en aquesta tasca, ja que és l'únic fòrum mundial on els pobles indígenes poden ser escoltats per tots els pobles del món. La concepció de les Nacions Unides de desenvolupament sostenible, estructurada al voltant de l'Agenda 2030, està intrínsecament lligada al desenvolupament de les comunitats indígenes, ja que les desigualtats que pateixen els pobles indígenes del món són tant integrals com les solucions necessàries. Des de desigualtats econòmiques i les conseqüències de l'economia de subsistència i informal fins a les conseqüències ecològiques de l'escalfament global, tots aquests problemes generals afecten desproporcionadament a les comunitats indígenes, que són especialment vulnerables.

Alguns exemples d'aquestes desigualtats exacerbades que pateixen els pobles indígenes repartits a més de 90 països són l'economia informal, en la qual treballen més del 86% de persones indígenes en front del 66% dels seus homòlegs no indígenes; l'extrema pobresa, en la qual tenen gairebé tres vegades més possibilitats de viure-hi les persones indígenes, o la manca completa d'educació formal, situació en la que es

Font: Composició ONU amb fotografies de PAHO (esquerre), Martine Perret (centre) i UNICEF Ecuador/Arcs (dreta)

troben el 47% de persones indígenes que treballen. Totes aquestes bretxes entre les comunitats indígenes i la resta de població encara es fan més profundes quan mirem concretament a les dones indígenes, un dels grups més oprimits del planeta.

Malgrat l'existència d'organismes internacionals com les Nacions Unides i les seves agències, els drets de molts pobles indígenes es continuen veient limitats i restringits per les unitats nacionals que els governen. L'opressió sistemàtica que han patit durant segles de colonització els ha col·locat en una posició permanent d'inferioritat, reduint els seus números, erosionant la seva identitat cultural i negant l'existència d'un cos polític en les comunitats indígenes. En les últimes dècades hem pogut veure com algunes d'aquestes comunitats recuperaven part dels seus drets, com els pobles Samis d'Escandinàvia, els Inuit de Groenlàndia o fins i tot el poble Rapa Nui de l'Illa de Pasqua. Aquests desenvolupaments, però, són escassos, i resten lluny de millorar la situació de tots els pobles indígenes.

Tal i com el Secretari General apunta, l'acció en aquest àmbit ha de ser ràpida i decisiva, ja que la mateixa existència de moltes comunitats indígenes del món és crítica i es continua degradant

ràpidament, a causa de l'opressió política i cultural, la destrucció de les economies tradicionals i la desaparició o degradació de l'ecologia tradicional. Per això, les Nacions Unides insta en aquest Dia Internacional dels Pobles Indígenes a repensar el contracte social que mantenim amb les comunitats indígenes: treballar per incloure els interessos i les veus indígenes en els processos polítics i de presa de decisió, també fer-los participants dels beneficis econòmics i socials dels que han estat exclosos durant molt de temps i repensar la gestió dels recursos naturals, en especial els que han estat espoliats i saquejats de territori indígena.

La pandèmia només és l'enèsim recordatori de la precarietat de la majoria de persones indígenes, que han estat colpejades amb força i privades dels recursos necessaris per combatre-la. En aquest moment on ens hauríem d'estar replantejant com funcionen els nostres països i sistemes econòmics, també hauríem de reimaginar la situació de les persones indígenes: no només la relació que hi tenim sinó què en podem aprendre i com les podem incloure avançant.

Mallol Codony Busquets,
equip d'ANUE

Referències:

UN. (2021). *Día Internacional de los Pueblos Indígenas, 9 de agosto*. Naciones Unidas.
<https://www.un.org/es/observances/indigenous-day>

Publicat per:

**Associació per a les
Nacions Unides
a Espanya**
United Nations Association of Spain

Amb el suport de:

**Generalitat
de Catalunya**

L'ANUE no fa necessàriament com a seves les opinions expressades per els seus col·laboradors.
